

การพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนระดับประถมศึกษา
ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง
Development of Primary Students' Competency Using
Collaboration of Active Learning Management

เบญจพร วรรณูปถัมภ์, โกวิท วัชรินทรางกูร, วิลาวรรณ ศิริเมฆา,
เฉลิมชัย เจริญเกียรติกานต์, วิภารัตน์ อิมรัมย์, ชัชชนพงษ์ จันทวงศ์เดือน
Benchaporn Wannupatam, Kovit Vajarintarangoon, Wilaiwan Sirimekha,
Chaloemchai Charoenkiatkan, Wiparat Imram, Chatsaphon Chanwongduen
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Faculty of Education, Buriram Rajaphat University
E-mail: benjaphorn.wn@bru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สำรวจข้อมูลพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก การพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนระดับประถมศึกษา และแนวทางการพัฒนาครู 2) สร้างและพัฒนา และนำโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังไปใช้ในการพัฒนาครู และ 3) ศึกษาสมรรถนะของนักเรียนหลังการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูระดับประถมศึกษา จำนวน 138 คน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และนักเรียน จำนวน 34 คน ปีการศึกษา 2566 เครื่องมือ ได้แก่ โปรแกรม แบบสอบถาม แบบประเมินสมรรถนะ แบบสอบถามความพึงพอใจ และแบบสังเกตสมรรถนะ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการเรียนการสอนเชิงรุกของครู ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางการพัฒนาครู ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความสนใจในการฝึกอบรม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก
2. โปรแกรมมี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ความเป็นมา โดยมียุทธศาสตร์ชาติมุ่งพัฒนาคนรอบด้าน โดยเฉพาะสมรรถนะผู้เรียน 5 ด้าน ผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ส่วนหลักการ เป็นการพัฒนาครู เพื่อส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียน โปรแกรมมีความยืดหยุ่นด้านเวลา เน้นการปฏิบัติร่วมกับ PCL มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ โครงสร้างของโปรแกรม มีจำนวน 5 หน่วย ใช้เวลา 18 ชั่วโมง

มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นต้น สื่อที่ใช้ ได้แก่ เอกสารประกอบการฝึกอบรม เป็นต้น และมีการประเมินผลก่อนและหลังการอบรม

3. การนำโปรแกรมไปใช้ พบว่า ครูมีความรู้ ความเข้าใจ หลังสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูมีความพึงพอใจ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. นักเรียนมีสมรรถนะหลังการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: สมรรถนะ, การจัดการเรียนรู้เชิงรุก, กระบวนการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน

Abstract

The purpose of this research were: 1) explore basic information on proactive teaching and learning, competency development for primary school students and teacher development guidelines. 2) create and develop and apply the teacher development program on collaborative active learning to develop teachers and 3) study student competencies after learning with collaborative active learning to develop the competencies of elementary school students. The target group includes 138 primary school teachers, 5 experts, and 34 students, academic year 2023. Tools include teacher development programs, questionnaires, competency assessment forms, satisfaction questionnaires and performance observation form. Statistics were used in the research included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and content analysis.

The research result found that:

1. Proactive teaching and learning management by teachers is overall at a moderate level. The overall needs for promoting student competency are at the highest level. Overall teacher development guidelines are at a high level and interest in training is mostly at a high level.

2. The program has 7 elements, including the background of the national strategy aimed at developing all-round people, especially student competencies in 5 areas, through the management of proactive learning in a combined 5 steps. As for the principle, it is about developing teachers to promote student competency. The program is flexible in terms of time and focuses on practice with PCL. The objective is to provide teachers with knowledge, understanding according to the specified content. The program structure has 5 units and takes 18 hours. There is content about active learning

management, etc. The media used include training documents, etc., and there is an evaluation before and after the training.

3. Using the program, it was found that teachers had higher knowledge and understanding after the training than before the training, with statistical significance at the .05 level. Teachers were overall satisfied at the highest level.

4. Students had competency after learning with 5 steps of active learning management, overall at a high level.

Keywords: Competency, Active Learning Management, Co-5 STEPS Process

1. บทนำ

สมรรถนะมีความสำคัญที่ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการบุคคลและทรัพยากรมนุษย์ โดยสามารถพัฒนาผ่านการฝึกอบรม การประเมินการปฏิบัติงาน และการบริหารจัดการผลตอบแทน เป็นต้น ทั้งนี้ มนุษย์เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงสมรรถนะขององค์กร เนื่องจากการบริหารจัดการมนุษย์ เป็นปัจจัยนำที่สำคัญให้คนในองค์กรมีผลงาน สามารถประเมิน หรือวัดผลออกมาเป็นตัวเลขได้ และนำไปใช้กำหนดสมรรถนะพื้นฐานในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ด้านอื่น ๆ (ณรงวิทย์ แสนทอง, 2547; อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์, 2551: 28) สมรรถนะมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ด้านบุคลิกภาพประจำตัวของบุคคล และด้านแรงจูงใจและเจตคติ (สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ, 2548: 48) ดังนั้น สมรรถนะจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับทุกคนในสังคม ทั้งนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิตและการใช้เทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 6-7)

การจัดการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน ครูต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตนเอง เพื่อจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ (ประกาศิต อานุภาพแสนยาก, 2556: 212) ซึ่งครูต้องมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ ทั้งด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านหลักสูตร ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผลโดยทุกด้านต้องอาศัยผู้สอนหรือครู เนื่องจากครูมีบทบาทในการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุผลตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูต้องมีสมรรถนะด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ (สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ, 2548: 17) รวมถึงครูต้องจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง คือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือทำกิจกรรมผ่านการฟัง พูด อ่าน เขียน และแสดงความคิดเห็น นักเรียนใช้กระบวนการคิดขั้นสูง โดยมีขั้นตอน 5 ขั้นตอน ขั้นเสนอสิ่งเร้าและระบุ

คำถามสำคัญ ชั้นแสวงหาสารสนเทศและวิเคราะห์อย่างรวมพลัง ชั้นรวมพลังอภิปรายและสร้างความรู้ ชั้นสื่อสารและสะท้อนคิดอย่างรวมพลัง และชั้นรวมพลังประยุกต์และตอบแทนสังคม (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข, 2563: 54-60)

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552: 9) เสนอแนวคิดการพัฒนาครูสามารถทำได้โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ ทั้งนี้ โปรแกรมการพัฒนาทางวิชาชีพครูเป็นระบบแผนโครงสร้างที่กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ออกแบบมาเพื่อช่วยเหลือครูให้ทำกิจกรรมกับเพื่อนร่วมงาน โดยทุกกิจกรรมล้วนมีแนวทางเพื่อจุดมุ่งหมายในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานของครู (ปริญา มีสุข, 2552: 24) โปรแกรมพัฒนาครู ประกอบด้วย การวินิจฉัยความต้องการและความจำเป็นของสังคม การเลือกเนื้อหาสาระ การจัดเนื้อหาสาระ การเลือกประสบการณ์ การเรียนรู้ การจัดประสบการณ์เรียนรู้ และการกำหนดวิธีการประเมินผล (Taba, 1962: 15) ทั้งนี้ ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดองค์ประกอบของโปรแกรมไว้ 7 ประการ ได้แก่ ความเป็นมา หลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ สื่อการจัดกิจกรรม และการวัดและประเมินผล เพื่อใช้เป็นองค์ประกอบพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาครูต่อไป

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงกำหนดหัวข้อวิจัย เรื่องการพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในระดับประถมศึกษาด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังเพื่อพัฒนาให้กับครู และครูพัฒนาผู้เรียนตามลำดับต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก การพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนระดับประถมศึกษา และแนวทางการพัฒนาครู
2. เพื่อสร้างและพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังสำหรับครูระดับประถมศึกษา
3. เพื่อนำโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังไปใช้ในการพัฒนาครู
4. เพื่อศึกษาสมรรถนะของนักเรียนหลังการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนระดับประถมศึกษา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็นระยะ ดังนี้

3.1 ระยะที่ 1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก การพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนระดับประถมศึกษา และแนวทางการพัฒนาครู

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1-4 และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 100 คน ปีการศึกษา 2566 ที่มีความสนใจเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาครู

2. เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามข้อมูลที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูลพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก การพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนระดับประถมศึกษา และแนวทางการพัฒนาครู และตอนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเมื่อดำเนินการสร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า ได้ค่าดัชนี ความสอดคล้องเท่ากับ 1 ทุกข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ผู้วิจัยติดต่อประสานงานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1-4 และครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่มีครูกลุ่มเป้าหมายสังกัดอยู่ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากนั้นลงพื้นที่เก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา ทั้งนี้ มีเกณฑ์การแปลผล 5 ระดับ ได้แก่ 4.51-5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด 3.51-4.50 อยู่ในระดับมาก 2.51-3.50 อยู่ในระดับปานกลาง 1.51-2.50 อยู่ในระดับน้อย และ 1.00-1.50 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2 ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังสำหรับครูระดับประถมศึกษา

1. กลุ่มเป้าหมาย คือ คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการฝึกอบรม และด้านการวิจัยทางการศึกษา โดยเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือวิจัย แบ่งออกเป็น 5 ชุด มีผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพ จำนวน 5 คน โดยมีเครื่องมือและการหาคุณภาพ ดังนี้ 1) โปรแกรมพัฒนาครู มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด (4.92, 0.29) และมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ 2) แผนการดำเนินการอบรมตามโปรแกรมพัฒนาครู จำนวน 5 หน่วย ทุกหน่วยมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด 3) แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของครู มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และ 5) แบบสังเกตสมรรถนะของนักเรียนหลังการเรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

3.3 ระยะที่ 3 การนำโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังไปใช้ในการพัฒนาครู

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1-4 และครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวนครู 38 คน ปีการศึกษา 2566 โดยเป็นกลุ่มที่เข้ารับการอบรมตามโปรแกรม

2. ดำเนินการฝึกอบรม แบ่งออกเป็น 1) ก่อนดำเนินการอบรม คือ การติดต่อประสานงานกลุ่มเป้าหมาย วิทยากร จัดเตรียมการอบรม 2) ระหว่างดำเนินการอบรม คือ การทำพิธีเปิดการอบรม การประเมินก่อนการอบรม และดำเนินการอบรมตามโปรแกรม 3) หลังดำเนินการอบรม คือ การประเมินหลังการอบรม และประเมินความพึงพอใจ ทั้งนี้ ใช้ระยะเวลาในการอบรม จำนวน 2 วัน ตั้งแต่เวลา 08.00-17.00 น.

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที ทั้งนี้ มีเกณฑ์การแปลผลข้อมูล 5 ระดับ ได้แก่ 4.51-5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด 3.51-4.50 อยู่ในระดับมาก 2.51-3.50 อยู่ในระดับปานกลาง 1.51-2.50 อยู่ในระดับน้อย และ 1.00-1.50 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4 ระยะที่ 4 การศึกษาผลการใช้โปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในระดับประถมศึกษา

1. กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 34 คน ปีการศึกษา 2566 โดยเป็นกลุ่มนักเรียนที่เรียนห้องเรียนของครูระดับประถมศึกษา ที่เข้ารับการอบรมตามโปรแกรม

2. เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสังเกตสมรรถนะของนักเรียนหลังการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนระดับประถมศึกษาสำหรับผู้สอน 5 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี จำนวน 30 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ผู้วิจัยติดต่อประสานงานไปยังผู้อำนวยการและครูระดับชั้นประถมศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสังเกตสมรรถนะของนักเรียน รวมถึงนัดหมายวันเวลา และดำเนินการการลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งนี้ มีเกณฑ์การแปลผล 5 ระดับ ได้แก่ 4.51-5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด 3.51-4.50 อยู่ในระดับมาก 2.51-3.50 อยู่ในระดับปานกลาง 1.51-2.50 อยู่ในระดับน้อย และ 1.00-1.50 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย นำเสนอผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

4.1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกของครูการพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนระดับประถมศึกษา และแนวทางการพัฒนาครู 1) การจัดการเรียนการสอนเชิงรุกของครูระดับประถมศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน 2) ความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 3) แนวทางการพัฒนาครูที่จะเกิดประโยชน์ต่อครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 4) ความสนใจในการฝึกอบรม ส่วนใหญ่

มีความสนใจในการฝึกอบรมระดับมาก จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีความสนใจในการฝึกอบรมระดับปานกลาง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 และมีความสนใจในการฝึกอบรมระดับน้อย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00

4.2 การสร้างและพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังสำหรับครูระดับประถมศึกษา พบว่า โปรแกรมพัฒนาครูระดับประถมศึกษาด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ความเป็นมาของโปรแกรม โดยการพัฒนาประเทศไทยตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มุ่งเน้นพัฒนาคนทุกช่วงวัยที่ครอบคลุมรอบด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน เพื่อสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) กำหนดสมรรถนะผู้เรียนไว้ 5 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี โดยการพัฒนาสมรรถนะให้ผู้เรียน ผู้สอนจะต้องใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม คือ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน เพื่อพัฒนาสมรรถนะให้กับผู้เรียน ส่วนหลักการของโปรแกรม คือ การพัฒนาครูระดับประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียน โปรแกรมมีความยืดหยุ่นด้านเวลานั้นการปฏิบัติร่วมกับกระบวนการ PCL โดยมีวัตถุประสงค์ของโปรแกรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และชุมชนวิชาชีพทางการเรียนรู้ มีโครงสร้างของโปรแกรม จำนวน 5 หน่วย ใช้เวลาทั้งหมด 18 ชั่วโมง เนื้อหาสาระของโปรแกรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การออกแบบ การจัดการเรียนรู้ การเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน การวัดและประเมินผลสมรรถนะ และชุมชนทางการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สื่อการจัดกิจกรรม ได้แก่ เอกสารประกอบการฝึกอบรม กิจกรรม บทบาทผู้ดำเนินการอบรมและวิทยากร กิจกรรมการแลกเปลี่ยน และการนิเทศติดตามผลหลังการอบรม และการประเมินผลของโปรแกรม โดยประเมินก่อนอบรม ระหว่างและหลังการอบรม

4.3 การนำโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังไปใช้ในการพัฒนาครู พบว่า 1) ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน สำหรับครูประถมศึกษา พบว่า ภาพรวม ก่อนอบรม ได้คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 11.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.94 มีคะแนนหลังอบรม ได้คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 15.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.51 และ มีความก้าวหน้า ได้คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.53 2) การเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน สำหรับครูประถมศึกษา ระหว่างก่อนและหลังการอบรม พบว่า หลังการอบรม สูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มีต่อการอบรมในโปรแกรมพัฒนาครูระดับประถมศึกษาด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

4. การศึกษาผลการใช้โปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในระดับประถมศึกษา พบว่า สมรรถนะของนักเรียนหลังการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

5. อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผล ผู้วิจัยนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ดังนี้

5.1 การจัดการเรียนการสอนเชิงรุกของครูในระดับประถมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ปัจจุบันครูในระดับประถมศึกษายังคุ้นเคยกับการจัดการเรียนการสอนในแบบเดิมที่ผ่านมา โดยเน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) กำหนดไว้ยังคุ้นเคยกับการจัดการเรียนการสอนแบบเดิม ๆ ไม่ค่อยนำวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ และวิธีสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอนของตนเองยังขาดการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนที่นำนวัตกรรมทางการศึกษาเข้าไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนของตนเอง รวมถึงการจัดการเรียนการสอนที่เป็นการพัฒนานวัตกรรมให้กับผู้เรียน หรือพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนยุคศตวรรษที่ 21 ไม่ใช่เป็นเพียงแต่การมุ่งเน้นที่เนื้อหาสาระที่กำหนดในหลักสูตรเท่านั้น จึงอาจเป็นอีกเหตุผลที่ส่งผลให้การศึกษาการจัดการเรียนการสอนของครูในระดับประถมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิช ชัยมงคล (2556: 61) ได้ทำวิจัยเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในพื้นที่สูง พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในพื้นที่สูง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

5.2 ความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียนในระดับประถมศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากบริบทสังคม ผู้เรียนและการเรียนรู้ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การจัดการเรียนรู้แบบเดิมไม่สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้เรียนได้อย่างครอบคลุมตามที่ผู้เรียนต้องการ ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ของครูจะต้องเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยมีลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากยิ่งขึ้น การจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมผ่านการพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ Marzec (2015: 63) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือ แนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในเนื้อหาของรายวิชาที่ผู้สอนได้จัดขึ้นผ่านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการสะท้อนคิด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร มะสุใส (2565: 123) ที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียน

ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ความต้องการจำเป็นของพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

5.3 โปรแกรมพัฒนาครูระดับประถมศึกษาด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ความเป็นมาของโปรแกรม หลักการของโปรแกรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม โครงสร้างของโปรแกรม สารของโปรแกรม สื่อการจัดกิจกรรม และการประเมินผลของโปรแกรม ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโปรแกรมพัฒนาครูระดับประถมศึกษาด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ผู้วิจัยได้สร้างตามองค์ประกอบของโปรแกรมที่นักพัฒนาโปรแกรมเสนอไว้ มีองค์ประกอบของโปรแกรมครอบคลุมกระบวนการของโปรแกรมตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงกระบวนการสุดท้ายของการพัฒนาโปรแกรม ส่งผลให้โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมีผลประสิทธิผลเกี่ยวกับการฝึกอบรมครูระดับประถมศึกษาด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน มีคุณภาพและครอบคลุมกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมด เมื่อนำโปรแกรมที่สร้างขึ้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพ จึงพบว่า โปรแกรมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกันทุกองค์ประกอบ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาครูระดับประถมศึกษาด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งองค์ประกอบของโปรแกรม สอดคล้องกับแนวคิดของนักพัฒนาโปรแกรมการศึกษา ดังเช่น บริญญา มีสุข (2552: 46) กำหนดองค์ประกอบของโปรแกรม 8 องค์ประกอบ ได้แก่ สภาพปัญหา วัตถุประสงค์ โครงสร้างเวลา คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโปรแกรม เนื้อหาที่ใช้ เอกสารที่ใช้ การจัดการเรียนรู้ในโปรแกรม และการประเมินผลโปรแกรม นอกจากนั้น Taba (1962: 15) กำหนดองค์ประกอบของโปรแกรมไว้ 7 ประการ ได้แก่ การวินิจฉัยความต้องการและความจำเป็นของสังคม การเลือกเนื้อหาสาระ การจัดเนื้อหาสาระ การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดประสบการณ์เรียนรู้ และการกำหนดวิธีการประเมินผล ดังนั้นแล้ว โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นต้องครอบคลุมตามองค์ประกอบที่นักพัฒนาโปรแกรมการศึกษาที่กำหนดไว้ อาจมีองค์ประกอบที่มีความแตกต่างกัน แต่โดยรวมแล้วจะต้องครอบคลุมส่วนของการศึกษา ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องจนถึงส่วนของการวัดและประเมินผลของโปรแกรม เพื่อให้ครอบคลุมผลประสิทธิผลการเรียนรู้ในโปรแกรมที่พัฒนาขึ้น นำไปสู่การพัฒนาครูหรือผู้เข้ารับการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกลิมพล สุปัญญาบุตร, (2562: 175) ได้ทำการวิจัย เรื่องการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า โปรแกรม ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา และวิธีการพัฒนา และการวัดและประเมินผล มี 4 โมดูล คือ การออกแบบการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติ การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม

เทคโนโลยี เพื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง และโปรแกรมที่เสริมสร้างมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.4 ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน สำหรับครูประถมศึกษา หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก โปรแกรมที่สร้างขึ้นมีกระบวนการอบรมฝึกอบรมออกแบบที่เน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และเน้นลงมือปฏิบัติทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน เน้นการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาในเรื่องที่ผู้เข้ารับการอบรมมีความสนใจ ซึ่งเป็นการมุ่งพัฒนาผู้เข้ารับการอบรมให้มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถตามที่โปรแกรมกำหนดไว้ จึงเป็นอีกเหตุผลที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน สำหรับครูประถมศึกษา หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ ผลการวิจัย สอดคล้องกับแนวคิดของ สมชาย กิจยรรยง (2552: 10) กล่าวถึง การฝึกอบรมเป็นกระบวนการในการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนรู้ เสริมสร้างทักษะ และแลกเปลี่ยนเจตคติตามความมุ่งหวังที่กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูมิพงศ์ จอมหงส์พิพัฒน์ (2564: 336) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูประถมศึกษา กลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีครูบางคนที่มีคะแนนก่อนและหลังการอบรมไม่แตกต่างกันมากนัก ทั้งนี้ เนื่องมาจากครูบางคนติดภารกิจอื่น ๆ ที่ไม่สามารถอยู่อบรมได้ครบตามเวลาของหน่วยการเรียนรู้ที่โปรแกรมกำหนดไว้ จึงเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้คะแนนความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ของครูบางคนระหว่างก่อนอบรมและหลังการอบรมไม่แตกต่างกันมาก ทั้งนี้ การอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนสำหรับครู จึงจำเป็นต้องอบรมให้ครบเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรมตามที่กำหนดไว้

5.5 ความพึงพอใจที่มีต่อการอบรมในโปรแกรมพัฒนาครูระดับประถมศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโปรแกรมพัฒนาครูที่พัฒนาขึ้นมีความสำคัญต่อการนำไปออกแบบ และใช้จัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนของครูระดับประถมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ 5 ด้าน ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

(ฉบับปรับปรุง 2560) ที่กำหนดไว้ในการพัฒนาให้กับผู้เรียน รวมถึงวิธีการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เป็นกลุ่ม ช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นการร่วมมือกัน ดังนั้น โปรแกรมการพัฒนาครูเกี่ยวกับเรื่องกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน จึงมีความสำคัญต่อครู จึงส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยที่ ไพฑูรย์ และคณะ (2550: 45) กล่าวถึง การเรียนรู้แบบรวมพลัง เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการร่วมมือร่วมใจในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ถือเป็นความสำเร็จของกลุ่ม เน้นการทำงานคลະความสามารถของสมาชิก ดังนั้น การกระทำใด ๆ ของสมาชิกย่อมมีผลกระทบต่อกลุ่มและสมาชิกคนอื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตดิน เพลงสันเทียะ (2564: 122) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกระดับมาก

5.6 สมรรถนะของนักเรียนหลังการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโปรแกรมพัฒนาครูที่พัฒนาขึ้น มุ่งพัฒนาครูระดับประถมศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ มีการฝึกปฏิบัติการออกแบบ และการจัดการเรียนรู้ให้ที่มีลักษณะคล้ายกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนจริง เมื่อผ่านการอบรมจากโปรแกรมแล้ว สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงคณะผู้ทำวิจัยมีการนิเทศติดตามครูในการพัฒนาสมรรถนะให้กับนักเรียนหลังจากมีการอบรมผ่านไปแล้ว ซึ่งอาจจะเป็นเหตุผลหนึ่งที่สมรรถนะของนักเรียนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดการฝึกอบรมของ ชูชัย สมितिไกร (2558: 5) กล่าวถึง การฝึกอบรมเป็นกระบวนการจัดการเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างหรือเพิ่มความรู้ ทักษะ ความสามารถ และเจตคติ อันจะช่วยปรับปรุงให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตดิน เพลงสันเทียะ (2564: 122) ได้ทำการวิจัย เรื่องผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน

6. ข้อเสนอแนะ

6.1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูระดับประถมศึกษา ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา เป็นต้น ควรมีการนำโปรแกรมพัฒนาครูไปใช้ฝึกอบรมให้กับครูครบทุกตัวแปรตามที่กำหนดไว้ รวมถึงอบรมให้กับครู ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ก็ได้ หรือทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

2. การนำโปรแกรมพัฒนาครูระดับประถมศึกษาด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอนไปใช้ในการพัฒนาครู ควรเน้นการปฏิบัติการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการทดลองจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นแนวทางให้ครูนำไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเอง

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยขยายผลการนำโปรแกรมพัฒนาครูระดับประถมศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน ไปใช้กับครูระดับมัธยมศึกษา

2. ควรมีการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูระดับประถมศึกษาด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียนด้านอื่น ๆ ที่สอดคล้องและจำเป็นสำหรับผู้เรียนยุคในศตวรรษที่ 21

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

ได้ข้อมูลพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก การพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน และแนวทางการพัฒนาครู เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังสำหรับครูระดับประถมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จิตติน แพลงสันเทียะ. (2564). ผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. **วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา**, 9(4), 122-136.
- จิราพร มะสุใส. (2565). สภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. **วารสารรัชต์ภาคย์**, 16(47), 238-253.
- เฉลิมพล สุปัญญาบุตร. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24. **วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชูชัย สมितिไกร. (2558). **การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรงวิทย์ แสนทอง. (2547). **มารู้จัก COMPETENCY กันเถอะ**. กรุงเทพมหานคร: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- ประกาศิต อานุกาพแสนยากร. (2556). **การจัดการเรียนรู้**. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- ปริญญามีสุข. (2552). ผลของการออกแบบโปรแกรมการพัฒนาทางวิชาชีพแบบมีส่วนร่วมของครู. **วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข. (2563). **การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับ PLC เพื่อการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ. (2550). **สถิติลา : หลัก 7 ประการสำหรับการเปลี่ยนผ่านการศึกษาเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภูมิพงศ์ จอมหงส์พิพัฒน์. (2564). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี. **วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยา เชียงพร**, 6(7), 334-349.
- สมชาย กิจยรรยง. (2552). **เทคนิคการจัดอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพมหานคร: เอชเอ็นกรุ๊ป.
- สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **สมรรถนะหลัก 6 ด้าน**. เข้าถึงได้จาก <https://cbethailand.com/A3> (สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2566).
- สุกัญญา รัตมีธรรมโชติ. (2548). **แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency based learning**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- สุพิช ชัยมงคล. (2556). กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในพื้นที่สูง. **วารสารบริหารการศึกษา มศว**, 10(18), 61-71.
- อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์. (2551). **กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์**. กรุงเทพมหานคร: เอชอาร์ เซ็นเตอร์.
- Marzec, R. P. (2015). **Militarizing the environment : Climate change and the security state**. University of Minnesota Press.
- Taba, H. (1962). **Curriculum development theory and practice**. New York: Harcourt, Brace & World, INC.